

II Congrés Euroregional de Museografia Industrial (CEMUSI 2026)

Noves perspectives per a la gestió del patrimoni industrial

12, 13, 14 i 15 de març de 2026. Parc Tecnològic Urbà de Rodes i Escola Industrial (Alcoi, Alacant).

El primer CEMUSI, celebrat a la localitat d'Inca (Mallorca) en 2023, es va centrar en les possibilitats de museïtzació del patrimoni industrial i en el seu impuls als territoris de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània. Aquesta segona edició pretén aprofundir en eixa relació amb les comunitats locals amb la incorporació del País Valencià, una àrea de llarga tradició manufacturera que ha conegut diverses iniciatives disperses de valorització del seu patrimoni industrial, però sense una estratègia compartida.

La ciutat d'Alcoi ja va ser pionera en l'organització, per part del Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA), de les primeres "Jornades sobre teoria i mètodes d'Arqueologia Industrial" en febrer de 1989, així com del "Primer Congrés d'Arqueologia Industrial del País Valencià" en novembre de 1990. Si en aquell moment es tractava de definir una disciplina que estava naixent al territori espanyol, ara és moment d'aprofundir en la professionalització de la museografia industrial i en la transferència universitat-museu-territori, sobre la base dels pilars de la recerca, la gestió, la innovació i la divulgació.

Avanç del programa

Dijous 12 de març a la tarda, tindrà lloc la inauguració i presentació del II Congrés Euroregional de Museografia Industrial al Parc Tecnològic de Rodes, a Alcoi.

La conferència inaugural anirà a càrrec d'Ainara Martínez Matía, presidenta del TICCIH Espanya i directora tècnica de La Encartada Fabrika-Museoa. Tot seguit, es realitzarà una visita guiada fins al centre de la ciutat a càrrec de membres del Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA).

Divendres 13 de març es desenvoluparan els àmbits 1 i 2, que es presentaran al Parc Tecnològic de Rodes, amb la següent estructura:

- Àmbit 1: es presentaran dues ponències convidades: la ponència a càrrec d'Isaac Montava, Ciro Vidal i Carlos Sanjuan i posteriorment la ponència a càrrec del director de Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, Albert Tulleuda. A continuació, es presentaran les comunicacions, seguides de la inauguració d'una exposició a càrrec del CAEHA. Tot seguit, tindrà lloc el dinar institucional.

- Àmbit 2: ponència convidada a càrrec de Guillermo Fernández i, posteriorment, presentació de les comunicacions.

La jornada de divendres finalitzarà amb una visita teatralitzada al cementeri municipal d'Alcoi, a càrrec del CAEHA.

Dissabte 14 de març es desenvoluparan els àmbits 3 i 4, amb la següent estructura:

- Àmbit 3: al Parc Tecnològic de Rodes es presentarà la ponència convidada a càrrec d'Ángel Rocamora, arquitecte i museògraf i a continuació les comunicacions de l'àmbit 3.
Un cop finalitzades les comunicacions de l'Àmbit 3, es durà a terme la presentació de les actes del I Congrés Euroregional de Museografia Industrial celebrat a Inca, Mallorca a 2023.
- Àmbit 4: canvi de seu a l'Escola Industrial d'Alcoi, on es presentarà la ponència a càrrec de José Antonio López Mira, cap del Servei Territorial de Cultura i Esport d'Alacant, seguida de les comunicacions.

La jornada de dissabte es conclourà amb una ponència de cloenda a càrrec d'Isaac Montava i José Maria Gadea, i una visita al Museu del Patrimoni Industrial i Història d'Alcoi a l'Escola Industrial.

Diumenge 15 de març es tancarà el congrés amb una visita al Molinar d'Alcoi, un paratge emblemàtic del patrimoni industrial valencià, estretament vinculat als orígens de la industrialització de la ciutat i a l'aprofitament hidràulic del territori.

Comunicacions

Les comunicacions que es presenten en aquest document han sigut acceptades pel comitè científic del CEMUSI i estan estructurades en 4 àmbits.

Àmbit 1: Reptes tècnics, discursius i estètics en la renovació d'espais industrials

- Museïtzació del paisatge industrial i transformacions urbanes
- Reutilització i nous usos del patrimoni industrial
- Accessibilitat i mediació en espais fabrils i entorns complexos

Àmbit 2: Museografia social aplicada al patrimoni industrial

- Memòria obrera, patrimoni immaterial i gènere al discurs expositiu
- Museïtzació de la cultura del treball i els processos productius
- Models de participació comunitària en museus industrials

Àmbit 3: Innovació museogràfica

- Nous models de gestió museogràfica i estratègies interpretatives
- Digitalització, noves tecnologies, museïtzació sensorial i difusió patrimonial
- Incorporació al relat expositiu d'arxius industrials, empresarials i personals

Àmbit 4: Sostenibilitat i educació patrimonial

- Projectes educatius aplicats a espais industrials
- Museïtzar des de la creativitat i amb recursos limitats
- Turisme responsable i ODS
- Polítiques de gestió institucional

Els horaris definitius de presentació de les comunicacions es confirmarà a finals de febrer i estaran coordinats per un moderador o moderadora.

L'ordre de comunicacions detallats a continuació no és necessàriament l'ordre definitiu del programa.

Cada comunicació serà presentada pel seu autor o autora, seguint la distribució i les línies temàtiques proposades, amb una durada aproximada de 15 minuts per intervenció.

Àmbit 1: Reptes tècnics, discursius i estètics en la renovació d'espais industrials

Ciro Vidal

Professor Universitat Politècnica de València. Departament de Projectes Arquitectònics
Obras en cauce i Molí nou de El Molinar.

Lluís Vidal Pérez, Julio Trelis

CAEHA
Alcoi Territori-Museu. Propostes de futur.

Aitana Pastor

Departament de Geografia de la Universitat de València
Rehabilitació del patrimoni industrial i urbanisme en Alcoi: oportunitats per a la nova indústria des de la Llei 14/2018

Elisa Beneyto Gómez

CAEHA
El Cementeri d'Alcoi: museu a l'aire lliure i reflex de la ciutat industrial.

Eudald Serra¹, Estefanía Santacreu²

¹Historiador i gestor cultural, director del Museu de l'Aigua i el Tèxtil de Manresa

²Arqueòloga, museòloga i gestora de patrimoni cultural, coordinadora del Museu de l'Aigua i el Tèxtil de Manresa

Interpretar un sistema viu: La Sèquia de Manresa, del paisatge històric a les infraestructures actuals

Mercè Gual¹, Vanessa Vicente²

¹Arqueòloga, conservadora-restauradora responsable del MNACTEC

²Àrea de Conservació i Col·leccions del MNACTEC

Patrimoni industrial: la museografia de les rotondes

Jaume Andreu Galmés¹, Miquela Fortaleza², Lourdes Melis³

¹Professor de la UIB, subdirector del Laboratori de Turisme cultural (CULTURLAB)

²Professora de la UIB, directora del CULTURLAB

³Professora de la UIB, secretària del CULTURLAB

Una proposta d'Ecomuseu de la Vall de la Nou (Manacor-Petra): la posada en valor de la primera fàbrica de paper

Miquel À. Marquès Sintes

Centre d'Estudis Locals d'Alaior.

Les tres vides de la farinera de s'Arangí des Mercadal (Menorca)

Àmbit 2: Museografia social aplicada al patrimoni industrial

David Rovira Pujol

Llicenciat en Història i documentació per la UAB. Responsable d'activitats i patrimoni del museu de les Aigües.

La memòria oral i els arxius en les experiències amb el patrimoni industrial. El cas del Museu de les Aigües

David Torregrosa Busquier

Alumne del Màster d'Arqueologia y Gestió del Patrimoni de la Universitat d'Alacant.

Memoria obrera y patrimonio inmaterial en la industria del calzado de Elda durante el tardofranquismo

Gabriel Company Rubio

Tècnic del Museu del Calçat i de la Indústria i comissari de l'exposició Trenar

Trenar. Museografia social, memòria obrera i participació comunitària al Museu del Calçat i de la Indústria d'Inca

Lourdes Melis

Directora del MUBROT, professora associada de la Universitat de les Illes Balears

Del taller al calaix i del calaix al museu. La formació comunitària del Museu del Teixit i el Brodat (MUBROT) de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Aina Ferrero

Universitat de les Illes Balears, Museu del Calçat i de la Indústria

Ciència ciutadana i patrimoni industrial: conceptualització d'un projecte participatiu en un museu industrial

Jaume Jordi Ferrando Morales¹, Àngel Lluís Ferrando Morales²

¹ Enginyer Tècnic Industrial

² Titulat superior en Direcció d'orquestra i Musicologia

Activitat musical en espais públics d'Alcoi en la segona meitat del segle XIX

José Luis Boronat Fuster

Enginyer Tècnic Industrial

Fonts orals en els museus de temàtica fabril i industrial

Àmbit 3: Innovació museogràfica

Jaume Perarnau

Àrea de Conservació i Col·leccions del MNACTEC

Possibilitats i potencialitats del patrimoni científic, tècnic i industrial. Avantguarda i innovació davant l'obsolescència museològica actual.

Júlia Cervera¹, Vanessa Vicente², Francesc Solè²

¹Arqueòloga, conservadora-restauradora. Màster en valorització, gestió i protecció del patrimoni cultural.

²Àrea de Conservació i Col·leccions del MNACTEC

Criteris i estratègies de representació 3D en el patrimoni industrial: el cas del MNACTEC com a eina per a la conservació i la museografia digital

Ester Prat

Gestora cultural, especialista en planificació estratègica d'equipaments culturals. Coordinadora de projectes de Roca Umbert Fàbrica de les Arts Granollers (Barcelona) i tècnica de patrimoni.

La Tèrmica de Roca Umbert i la nova museografia immersiva. Disseny de narratives des del patrimoni industrial públic per a la divulgació energètica

Eudald Serra

Historiador i gestor cultural, director del Museu de l'Aigua i el Tèxtil de Manresa

SMITour: Tecnologia, participació i sostenibilitat en la valorització del patrimoni industrial Europeu

Guillem Febrer

Museu del Ferrocarril de Mallorca

El museu del Ferrocarril de Mallorca: Patrimoni, cultura, turisme, educació i inserció laboral

Dario J. Ferrer¹, Manuel Ferrer¹ i Alena Mesarosova²

¹Unidad interdepartamental de Bellas Artes - Universidad de Zaragoza

²Laboratorio de Luz - Universidad Politécnica de Valencia

"El Molinar" - Recreación histórica VR360

Àmbit 4: Sostenibilitat i educació patrimonial

Javier Rodes Sillué

Director dels Museus de Mequinensa

De la mineria del carbó al relat museístic: l'experiència del Museu de la Mina de Mequinensa

Álvaro-Francisco Morote

Departamento de Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales. Universidad de Valencia

Salidas de campo y patrimonio industrial. Propuestas didácticas para la Geografía Escolar

Vicent Estall Poles

Director del Museo del Azulejo "Manolo Safont" (Onda, Castelló)

El patrimonio arquitectónico industrial azulejero de Onda

Gerard Martí Estrada

Museòleg i arqueòleg llicenciat en Geografia i Història (UB). Director del Museu d'Història de Cambrils.

30 anys de valorització del molí de les Tres eres com a seu del Museu d'Història de Cambrils

Miquela Forteza Oliver

Professora de la UIB, directora del CULTURLAB

Museografía del patrimonio gráfico: del catálogo científico a la experiencia del museo vivo

M. Ángeles Calabuig Alcántara

Directora Museus Manyeres de Mariola

El legado de los molinos papeleros de Banyeres de Mariola: paisaje, oficio y memoria

Inscripcions

Tant si es presenta comunicació com si sols s'hi assisteix, cal emplenar un formulari per tal d'informar de la inscripció al congrés. El podeu trobar al web: **cemusialcoi2026.org**

Les inscripcions romandran obertes fins al **6 de març de 2026**. La inscripció anticipada acabarà el **5 de febrer de 2026**.

Tarifes:

- ⇒ Inscripció reduïda: estudiants universitaris, persones en situació d'atur i amb diversitat funcional: **20 EUR**
- ⇒ Inscripció reduïda amb dinar institucional inclòs: estudiants universitaris, persones en situació d'atur i amb diversitat funcional: **60 EUR**
- ⇒ Inscripció general: **75 EUR**
- ⇒ Inscripció general amb dinar institucional inclòs: **120 EUR**
- ⇒ Portes obertes per la ponència inaugural. Inscripció obligatòria

Altres informacions

L'organització facilitarà informació a tots els assistents al CEMUSI-ALCOI dels hotels i restaurants propers, així com altres aspectes logístics. També podeu trobar-la a la pàgina del congrés.

Comitè científic

José M. Gadea i Isaac Montava (Universitat Politècnica de València, UPV), Palmira Torregrosa (Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi i Universitat d'Alacant), Elisa Beneyto i Lluís Vidal (CAEHA), Jaume Perarnau (Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, MNACTEC), Maria Carme Jiménez (Institut Ramon Muntaner), Lourdes Melis (Universitat de les Illes Balears), Aina Ferrero (Museu del Calçat i de la Indústria d'Inca).

Comitè organitzador

Elisa Beneyto i Lluís Vidal (CAEHA), Lorena Zamorano (Ajuntament d'Alcoi), José M. Gadea i Isaac Montava (UPV), Albert Tulleuda i Laura Soriano (MNACTEC), Palmira Torregrosa (Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi i Universitat d'Alacant), Maria Carme Jiménez (Institut Ramon Muntaner), Lourdes Melis (Universitat de les Illes Balears), Aina Ferrero (Museu del Calçat i de la Indústria d'Inca).

Contacte

Es pot trobar tota la informació a la pàgina web del congrés: **cemusialcoi2026.org**

Per a qualsevol consulta, es pot contactar amb l'organització a través del correu **cemusialcoi2026@gmail.com**

